

Bezpieczeństwo dzieci w internecie

Raport z badań jakościowych i ilościowych

Warszawa 2013

Badanie zrealizowane przez TNS na zlecenie Orange Polska we współpracy z Fundacją Orange i Fundacją Dzieci Niczyje

Spis treści

1

Informacje o badaniu

2

Korzystanie z internetu

3

Wiedza i opinie o zagrożeniach

4

Profilaktyka zagrożeń

6

Podsumowanie

7

Dane o respondentach

1 Informacje o badaniu

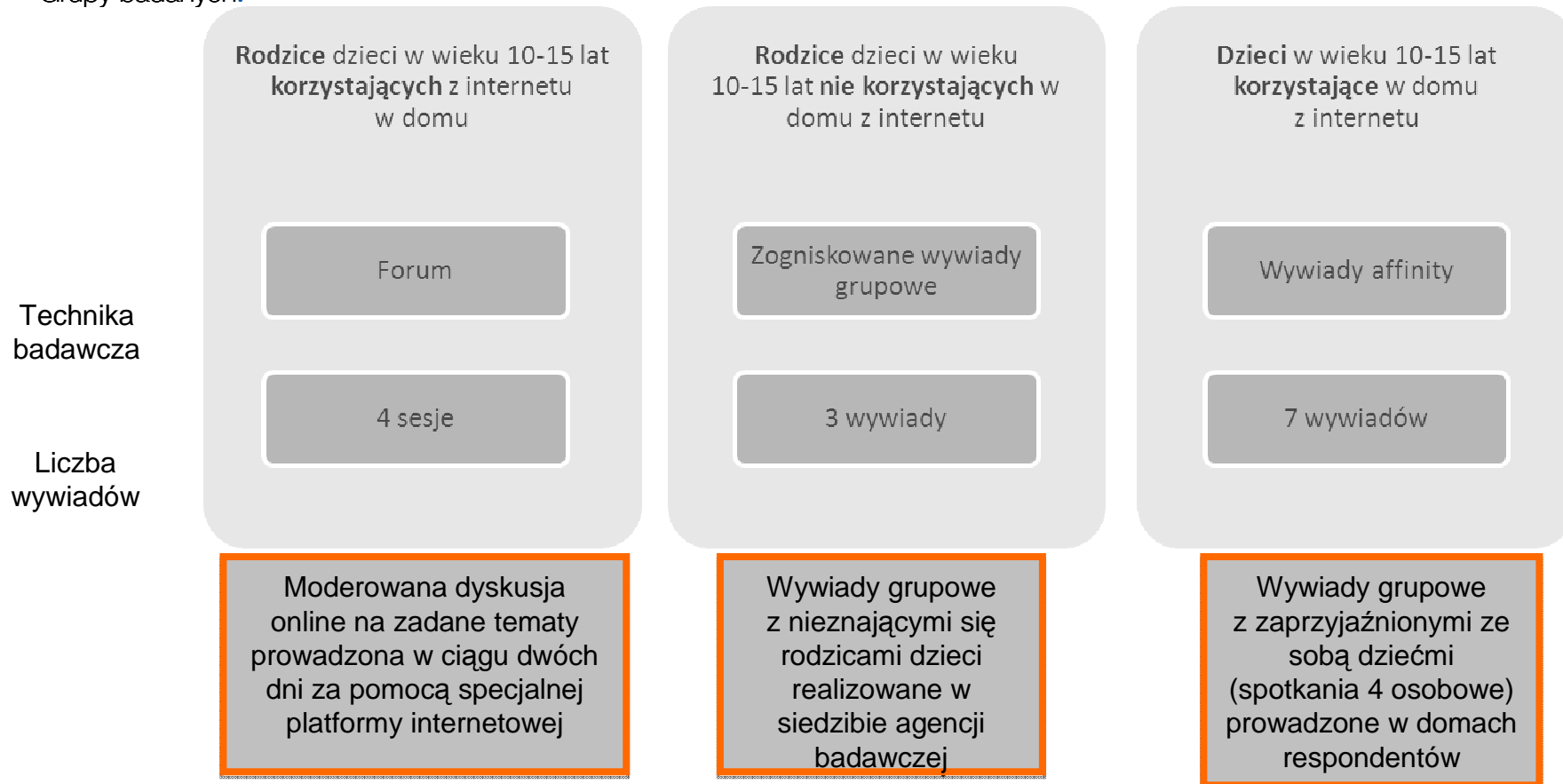
Badanie zrealizowane przez TNS na zlecenie Orange Polska we współpracy z Fundacją Orange i Fundacją Dzieci Niczyje

Informacje o badaniu – część jakościowa

Część jakościowa badania to diagnoza postaw i wstępna weryfikacja wiedzy dotyczącej zagrożeń płynących z internetu.

Grupy badanych:

Informacje o badaniu – część ilościowa

Grupy badanych:

	Rodzice dzieci w wieku 10-15 lat korzystających z internetu w domu	Rodzice dzieci w wieku 10-15 lat nie korzystających w domu z internetu	Dzieci w wieku 10-15 lat korzystające w domu z internetu
Technika badawcza	CATI	CATI/PAPI	PAPI
Liczebność	501	201	500

Termin realizacji:
Kwiecień-maj 2013

Techniki badawcze:
CATI – wywiad tel.
PAPI – wywiad bezpośredni

Średni czas trwania wywiadu:
15 min

Dane zostały zważone aby struktura próby odzwierciedlała strukturę populacji

Niektóre wyniki zostały zestawione z wynikami badań z 2008 roku. Poprzednie badanie było przeprowadzone wśród rodziców dzieci w wieku 7-17 lat, które korzystają w domu z internetu (N=500).

2 Korzystanie z internetu

Internet w życiu młodych ludzi

Rodzice dzieci korzystających z internetu

- narzędzie do poszukiwania informacji
- źródło wiedzy - pomoc w nauce
- forma kontaktu ze znajomymi i rodziną
- rozrywka – gry, śmieszne filmy itp.
- czasem niebezpieczeństwo - nieznajomy (pedofil, naciągacz)

Internet to ważny element, ale również duże zagrożenie

Rodzice dzieci nie korzystających z internetu

- łatwość (w dotarciu do informacji, lektur, opracowań)
- strata czasu - internet wciąga na długie godziny
- głównie rozrywka - „*głupie gry, filmiki*”
- zagrożenie w postaci naciągaczy, nielegalnych aktywności (ściągnięcia filmów, muzyki), nieciekawe znajomości

Internet to tylko rozrywka i niebezpieczeństwo

Dzieci / młodzież

- bycie na bieżąco – bycie w kontakcie z przyjaciółmi
- gry online – od prostych po bardziej zaawansowane
- słuchanie i ściągnięcie muzyki
- oglądanie śmiesznych filmów

Internet to przede wszystkim kontakt ze znajomymi i dobra zabawa

Pomijając dom, dzieci najczęściej korzystają z internetu w szkole oraz u znajomych

Obserwujemy rozbieżności pomiędzy deklaracjami dzieci i rodziców: trzy czwarte badanych dzieci przyznaje, że używa internetu u znajomych, ale tylko jedna siódma rodziców jest tego świadoma. Rozbieżności dotyczą także deklarowanego wieku, w którym dzieci zaczęły korzystać z Internetu – różnica wynosi ponad 2 lata.

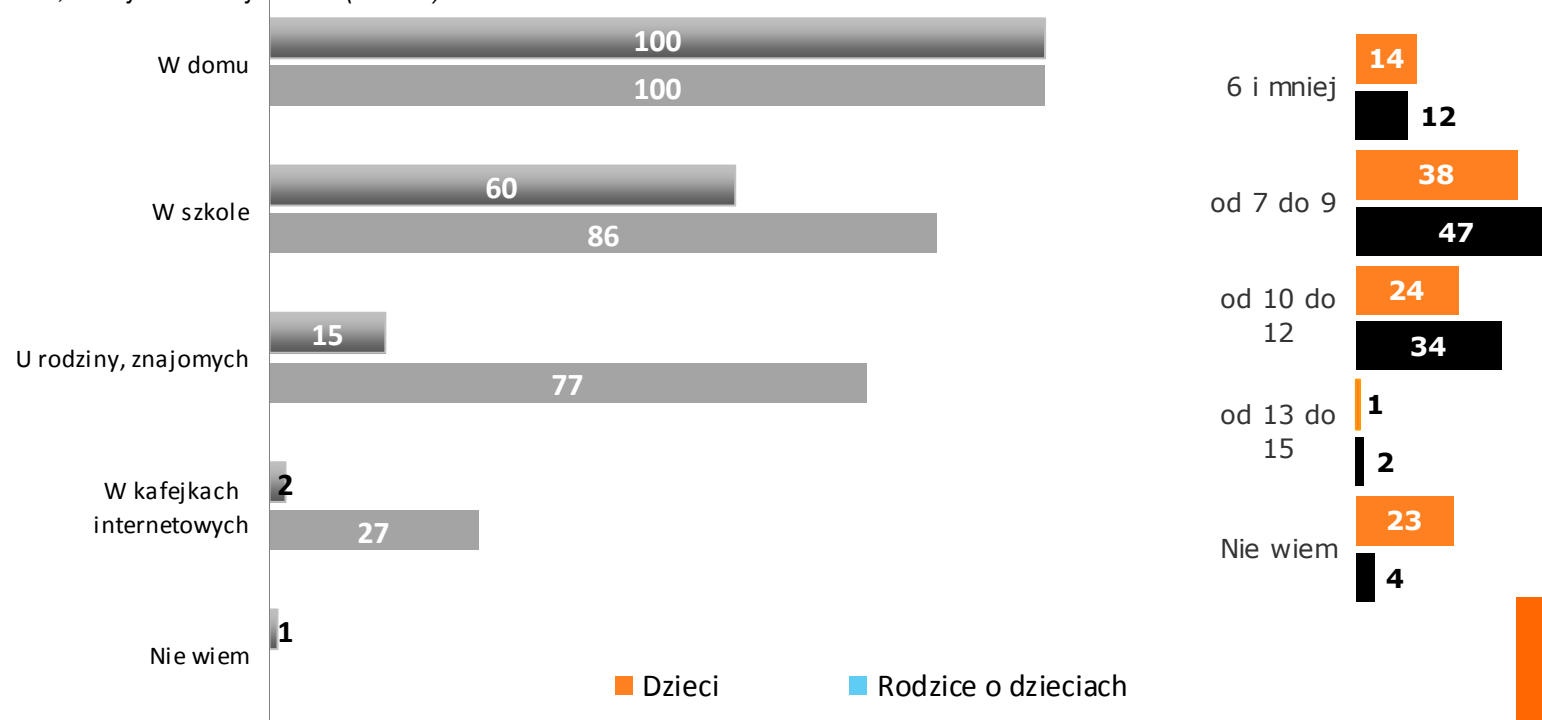
Dzieci i Rodzice dzieci korzystających z Internetu

P7. W jakich miejscach i za pomocą jakich urządzeń korzystasz z internetu? (N=500)

P1c. Czy Pana(i) dziecko korzysta z Internetu poza domem? Jeśli tak, to w jakich miejscach? (N=501)

P4a. Ile lat miałeś/ miałaś, kiedy pierwszy raz zacząłeś/ zaczęłaś korzystać samodzielnie z internetu? (N=500)

P2. Ile lat miało Pana(i) dziecko gdy zaczęło samodzielnie korzystać z internetu? (N=501)

Dominującym urządzeniem przy korzystaniu z internetu jest komputer. Co ciekawe telefon/lub tablet są najczęściej wykorzystywane w domu, rzadziej w szkole i poza domem

P7. W jakich miejscach i za pomocą jakich urządzeń korzystasz z internetu? (N=500)

Miejsce korzystania z internetu	 Komputer	 Telefon komórkowy/tablet	 Inne urządzenie np. telefon, konsola do gier	 Nie korzystam
W domu	98	38	17	0
W szkole	72	20	1	14
U znajomych	61	19	8	23
W kawiarence internetowej	9	5	0	73
Na ulicy, w środkach komunikacji	3	20	1	

Jak i gdzie dzieci i młodzież korzystają z internetu?

Narzędzia:

- **Najchętniej korzystają z internetu przy użyciu komputera** (stacjonarnego lub laptopa), głównie z uwagi na większy ekran oraz brak kosztów – *„W komórce to jednak jest pakiet danych i trzeba to kontrolować”*.
- **Rodzice niechętnie wykupują swoim dzieciom pakiet danych na urządzenia mobilne**, więc korzystanie z nich sprowadza się do darmowych wifi.
- **Internetu w tablecie czy komórce młodzi ludzie używają sporadycznie** – w domu wieczorem przed snem w łóżku.

Miejsce:

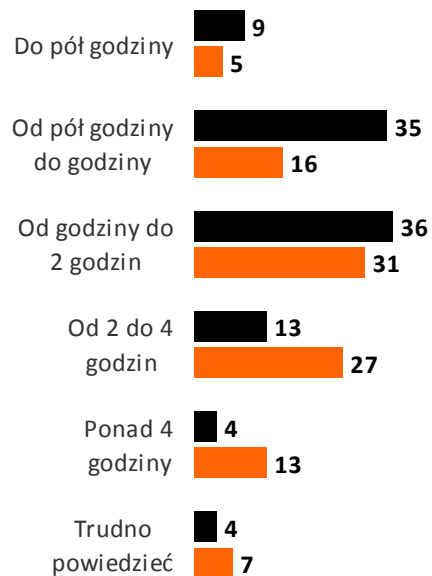
- **Przede wszystkim w domu, ewentualnie u znajomych**, ponieważ tam jest największa swoboda korzystania.
- **Sporadycznie w szkole czy bibliotece** z uwagi na ograniczony dostęp, blokady – *„Jak są te blokady to nic nie można zrobić, bo wtedy to nawet zwykłe portale jak na nich jest coś zakazanego to nie można wejść”* - **gdy trzeba coś sprawdzić na szybko, czasem na lekcjach informatyki w ramach zajęć.**

Dzieci korzystają z internetu dłużej w weekendy niż w dni kiedy są lekcje.

17% badanych dzieci spędza dniu szkolnym co najmniej 2 godziny w internecie. Tyle samo czasu na internet poświęca 40% dzieci w dni wolne od zajęć szkolnych. W opinii rodziców dzieci korzystają obecnie z sieci nieco dłużej niż w 2008 roku.

Dzieci

P4. Ile godzin dziennie zwykle korzystasz z internetu w trakcie weekendu oraz w tygodniu? (N=500)

■ Dzieci - weekend

■ Dzieci - w tygodniu

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P1b. Ile godzin średnio dziennie Pan(i) dziecko korzysta z internetu? (2008 N=500, 2013 N=501)

■ Rodzice o dzieciach 2013

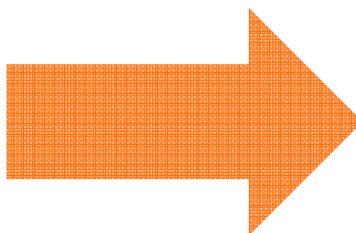
■ Rodzice o dzieciach 2008

Dane w %

Rodzice deklarują, że korzystają z internetu mniej niż ich dzieci

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P1a. Ile godzin średnio dziennie korzysta Pan(i) z Internetu nie licząc godzin użytkowania internetu do celów związanych z pracą zawodową? (N=501)

Rodzice korzystają z internetu krócej niż ich dzieci. Większość (65%) rodziców deklaruje, że korzysta z internetu mniej niż godzinę dziennie

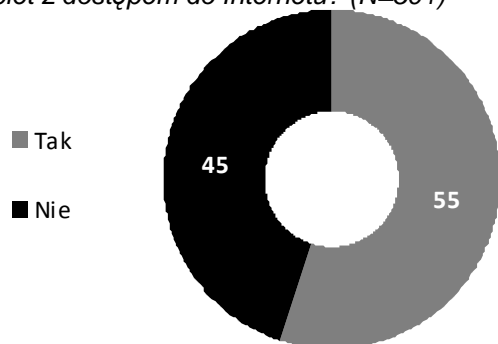
Dane w %

Ponad połowa dzieci ma telefon / tablet z dostępem do internetu

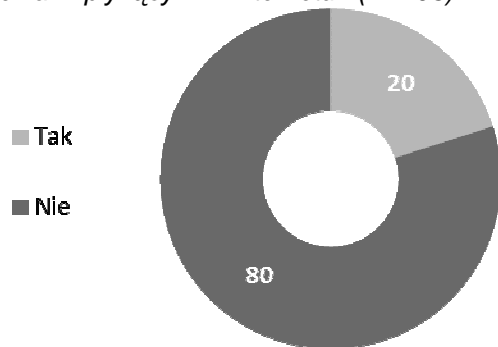
Połowa z nich korzysta z internetu mobilnego w domu. Czterech na pięciu rodziców nie zainstalowało na telefonie/tablecie dziecka programu ochronnego.

Rodzice dzieci korzystających z internetu

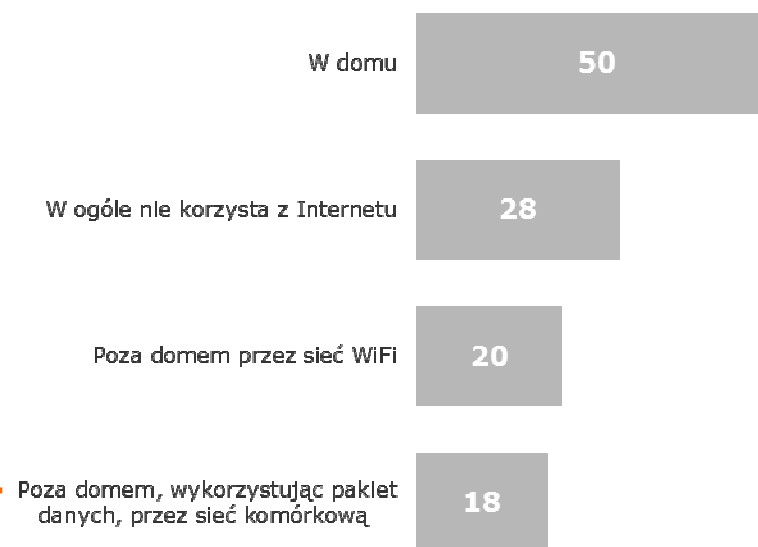
P19. Czy Pana(i) dziecko posiada telefon komórkowy lub tablet z dostępem do Internetu? (N=501)

P21. Czy zainstalował(a) Pan(i) na komórce/tablecie swojego dziecka oprogramowanie zabezpieczające dziecko przed zagrożeniami płynącymi z Internetu? (N=193)

P20. A w jaki sposób i gdzie Pana(i) dziecko korzysta z Internetu w telefonie komórkowym lub tablecie? (N=276)

Dane w %

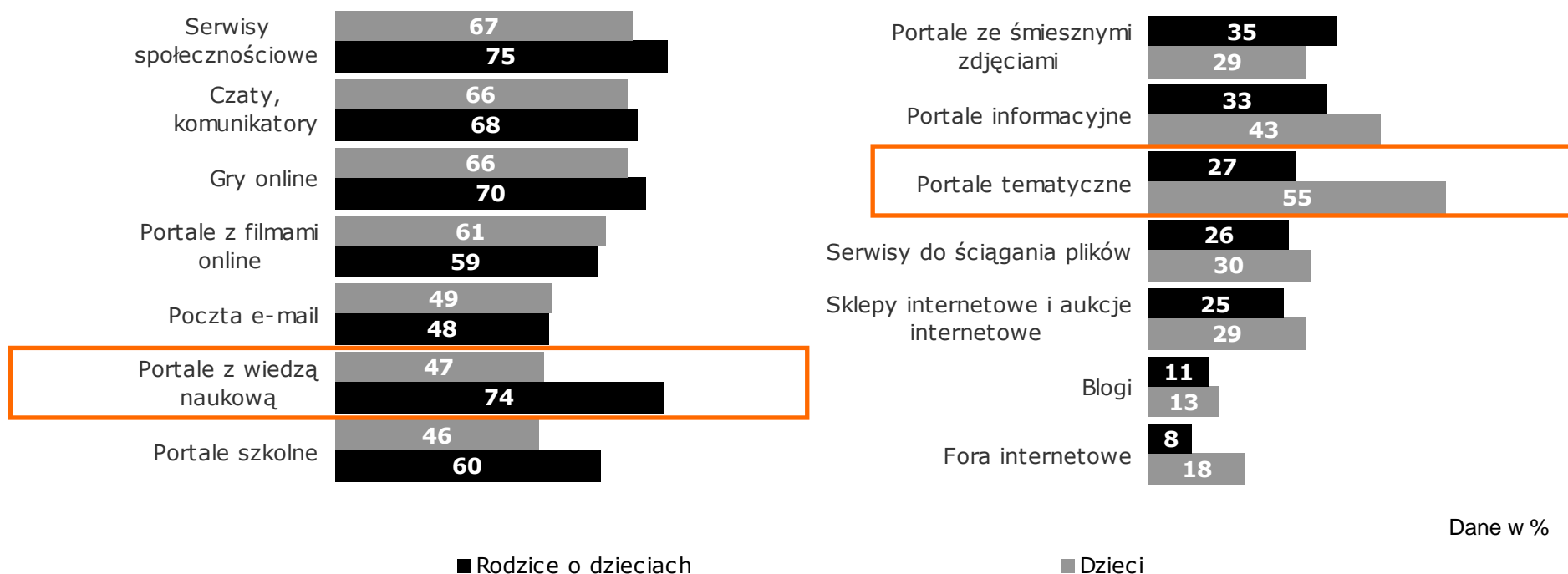
Rodzice uważają, że dzieci zdecydowanie częściej korzystają z portali z wiedzą naukową i tematycznych

Najczęstsze aktywności podejmowane przez dzieci w internecie to: korzystanie z serwisów społecznościowych (67%), czatów (66%) oraz gier online (66%). Jest to zgodne z deklaracjami rodziców. Największe dysproporcje widać w przypadku portali z wiedzą naukową – ¼ rodziców twierdzi, że ich dziecko z nich korzysta, w rzeczywistości odsetek ten jest dużo (o 27 pp.) niższy. Podobnie w przypadku portali tematycznych – dzieci korzystają z nich o połowę rzadziej niż myślą ich rodzice.

Dzieci i Rodzice dzieci korzystających z internetu

P5. Z jakich usług internetowych korzystasz? Wybierz te usługi, z których korzystasz przynajmniej raz w tygodniu. (N=500)

P3. Z jakich usług internetowych korzysta Pana(i) dziecko? (N=501)

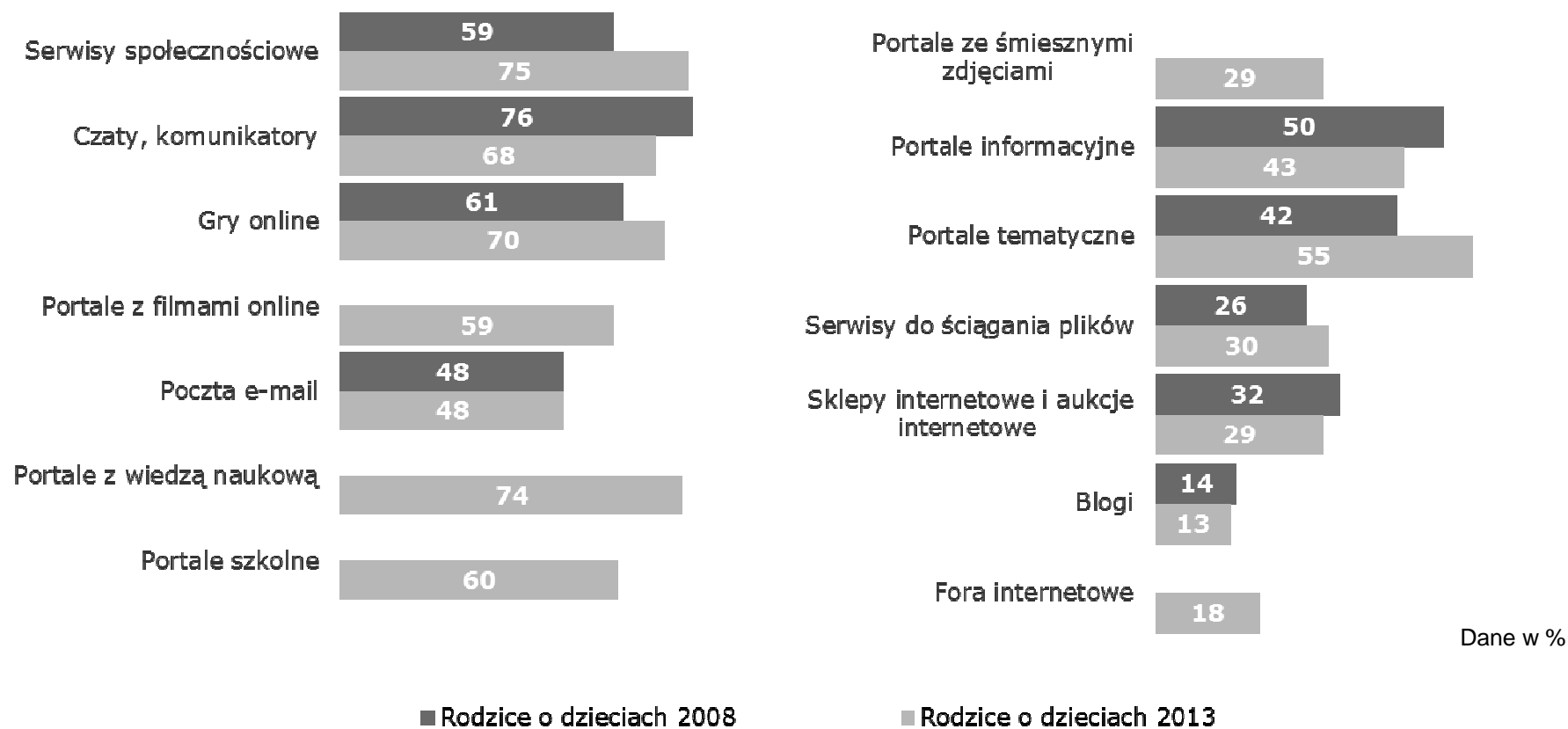

Według rodziców dzieci podejmują nieco inne aktywności online niż miało to miejsce w 2008 roku.

Obecnie więcej rodziców deklaruje, że ich dzieci korzystają z: serwisów społecznościowych i gier online oraz portali tematycznych. Pojawiła się m.in. kategoria stron z filmami online, nieobecna w 2008 roku. Spadł odsetek dzieci korzystających z komunikatorów oraz portali informacyjnych.

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P3. Z jakich usług internetowych korzysta Pana(i) dziecko? (2008 N=500, 2013 N=501)

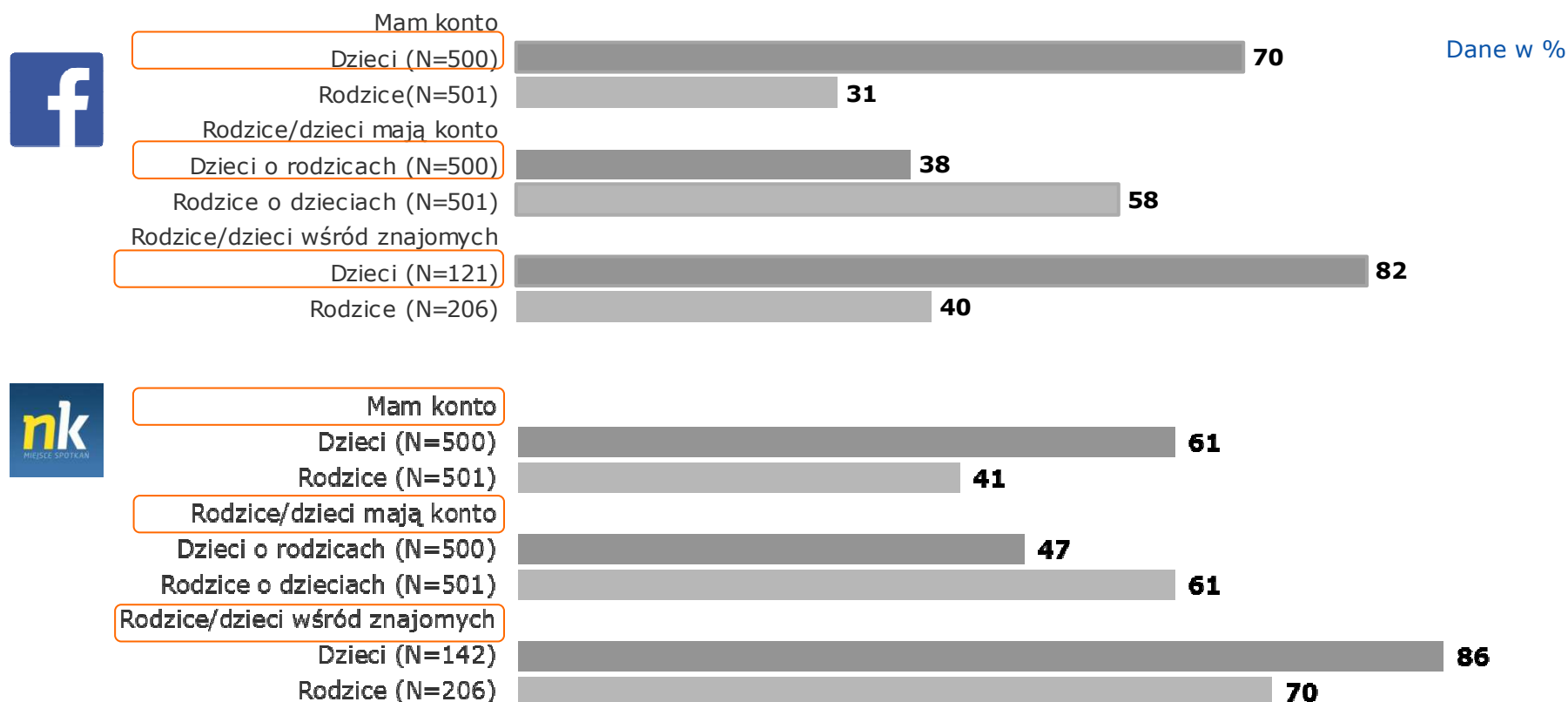

Portale społecznościowe są bardziej popularne wśród dzieci niż rodziców

Dzieci i Rodzice dzieci korzystających z internetu

P6a. Chcielibyśmy dowiedzieć się kilku rzeczy o tym, czy i jak korzystasz z portali społecznościowych: na których serwisach masz konto, z których serwisów korzystają Twoi rodzice oraz czy masz swoich rodziców wśród znajomych.

P5a. Czy ma Pan(i) konto na facebooku ? / P5b. Czy Pana(i) dziecko ma konto na facebooku / NK.pl? P5c. Czy jest Pan(i) w gronie znajomych swojego dziecka na: facebooku / NK.pl?

Wśród dzieci większą popularnością cieszy się Facebook niż NK.pl. Co ciekawe Facebook jest mniej popularny wśród młodszych dzieci (10-12 lat), które częściej niż konto na Facebooku mają konto na Nk.pl. Dla młodzieży w wieku 13-15 lat Facebook jest dużo ważniejszy – korzysta z niego prawie 90% z nich, zaś z nk.pl tylko 2/3.

Aktywność dzieci w sieci, czyli co robią, na jakie strony wchodzą?

- **Portale społecznościowe:**

- przede wszystkim **Facebook**, który pochłania dużą część czasu spędzanego w internecie
- FB to stały kontakt ze znajomymi, to zamknięte grupy np. klasowe, to oczywiście śledzenie innych, ich aktywności, oglądanie zdjęć itp.
- znajomi to głównie koleżanki i koledzy ze szkoły i najbliższego otoczenia, rodzeństwo, sporadycznie rodzice, którzy często są blokowani
- **inicjacja facebookowa często rozpoczyna się przed regulaminowym 13 rokiem życia** – około 11 roku, powód banalny „*tam wszyscy są i można wpisać, że ma się więcej lat, tego nikt nie sprawdza*”
- częstotliwość korzystania oraz czas spędzony na FB pokrywa się z czasem spędzonym w internecie – „*jak jestem w internecie to zawsze wejdę na FB*”; „*u mnie FB jest zawsze otwarty i inne strony też i tak zmieniam sobie*”
- **Nasza Klasa** postrzegana jest przez dzieci jako przeszłość, portal już niemodny; imitujący, naśladujący Facebook, dla najmłodszych, przedstawiciele młodszej badanej grupy twierdzą (10 letnie dziewczynki): „*to jest tylko dla dzieciaków, takich młodszych od nas*”

Aktywność dzieci w sieci, czyli co robią, na jakie strony wchodzą?

- **Filmy, filmiki:**

- młodzi ludzie oglądają tzw. śmieszne filmiki „otwiera się np. YouTube i wpisuje się śmieszne filmy i zawsze coś wyskoczy”
- linki do zabawnych filmów umieszczane są również na FB
- dzieci, ze starszej grupy wiekowej 13 – 15 lat, coraz częściej zaangażowane są w wyszukiwanie muzyki, czy w przypadku dziewczyn informacje o tym, jak dbać o urodę (ubierać się, malować)

DEMOTYWATORY.PL

Chomikuj.pl
przechowuj i udostępniaj pliki

Aktywność dzieci w sieci czyli co robią, na jakie strony wchodzą?

- **Granie online:**

- dla zabicia czasu – niezależnie od wieku, popularny sposób na spędzanie czasu w internecie
- najbardziej popularny portal w danej aktywności to przede wszystkim gryonline.pl
- dzieci grają w różnego rodzaju gry od podstawowych (kulek, klocków układanych według kolorów) po gry karciane czy strategiczne
- w trakcie grania korzystają również z czatów, komunikatorów dostępnych na stronach – na poziomie deklaracji w trakcie grania wymieniają się opiniami głównie o grach, swoich postaciach, możliwościach zdobywania nowych poziomów itp.
- w pojedynczych przypadkach młodsze dzieci bywają zaczepiane i w trakcie rozmowy o grach dopytywane w luźnej rozmowie, o to gdzie mieszkają? jak się nazywają? - bez podania konkretnej przyczyny, tak przy okazji

GRY
Online.pl

Aktywność dzieci w sieci czyli co robią, na jakie strony wchodzą?

- **Skrzynka pocztowa:**

- jest potrzebna, ale głównie po to aby móc zalogować się na różnego rodzaju portalach (zwłaszcza Facebooku)
- stanowi formę kontaktu, jednak głównie z rodziną i nielicznymi znajomymi, którzy nie mają FB
- hasła do skrzynki / skrzynek są zmieniane nawet raz w miesiącu, czego powodem jest zawodna pamięć – „*Zmieniam, bo nie pamiętam*”
- zdarza się, że jednym hasłem są zabezpieczane wszystkie skrzynki, czy nawet logowania do różnych portali
- dzieci deklarują, że niechętnie przekazują innym swoje hasła (rodzicom, znajomym), ponieważ traktowane są one jako prywatna, a wręcz osobista sfera życia

Blisko połowa dzieci nie zmienia haseł na portalach społecznościowych. W większości przypadków deklarują, że nikt nie zna ich hasła.

P6b. Jak często zmieniasz hasło dostępne do portali społecznościowych? (Facebook N=500; NK.pl N= 500)

P6c. Jeżeli zmieniasz hasło dostępne do portali społecznościowych, to dlaczego to robisz? (N=500)

P6d. Kto oprócz Ciebie zna Twoje hasło? (N=500)

Rodzice	10
Kolega	7
Rodzeństwo	5

P6d. Kto oprócz Ciebie zna Twoje hasło? (N=500)

Rodzice	14
Kolega	5
Rodzeństwo	5

Dane w %

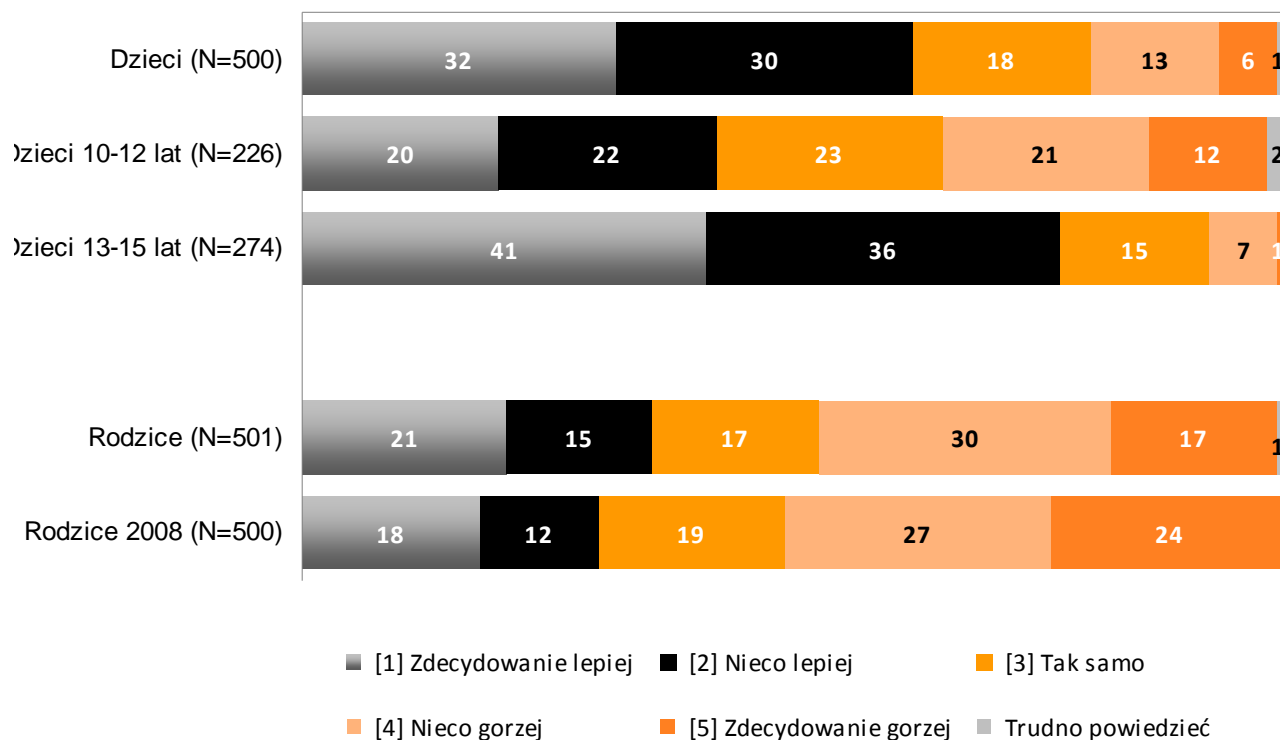
Dzieci zdecydowanie lepiej oceniają swoją znajomość komputerów niż dorośli

Niemal 2/3 dzieci (62%) lepiej ocenia swoje umiejętności korzystania z komputera niż umiejętności rodziców, przy czym ta proporcja jest jeszcze większa w grupie dzieci starszych (13-15 lat). Tylko 6% dzieci uważa, że zdecydowanie gorzej radzi sobie z komputerem niż rodzice.

Dzieci i Rodzice dzieci korzystających z internetu

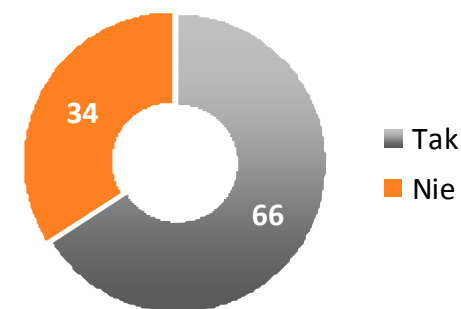
P12. Jak myślisz jakie masz umiejętności korzystania z komputerów w stosunku do swoich rodziców/opiekunów?

P9. Jak ocenia Pan(i) swoje umiejętności korzystania z Internetu w porównaniu ze swoim dzieckiem?

Dzieci

P15. A czy zdarza Ci się pomagać swoim rodzicom w obsłudze internetu, poszukiwaniu informacji? (N=500)

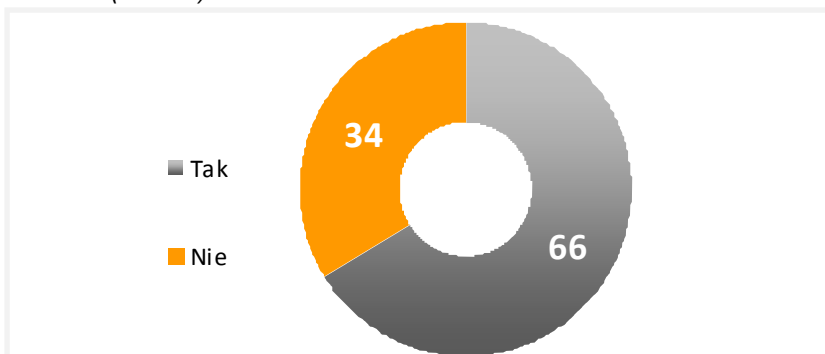
2/3 badanych dzieci przyznaje, że zdarza im się pomagać rodzicom w obsłudze komputera. Ten odsetek pokrywa się z deklaracjami dzieci o większych umiejętnościach w zakresie obsługi komputera w porównaniu do rodziców.

Dane w %

Znacząca różnica między deklaracjami dzieci i rodziców o wspólnym korzystaniu z internetu

Dzieci

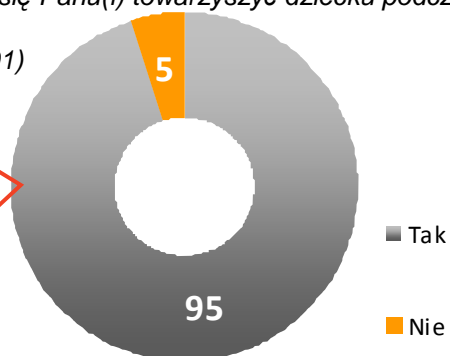
P13. Czy zdarza Ci się korzystać z internetu wspólnie z rodzicami? (N=500)

Rodzice dzieci korzystających z internetu

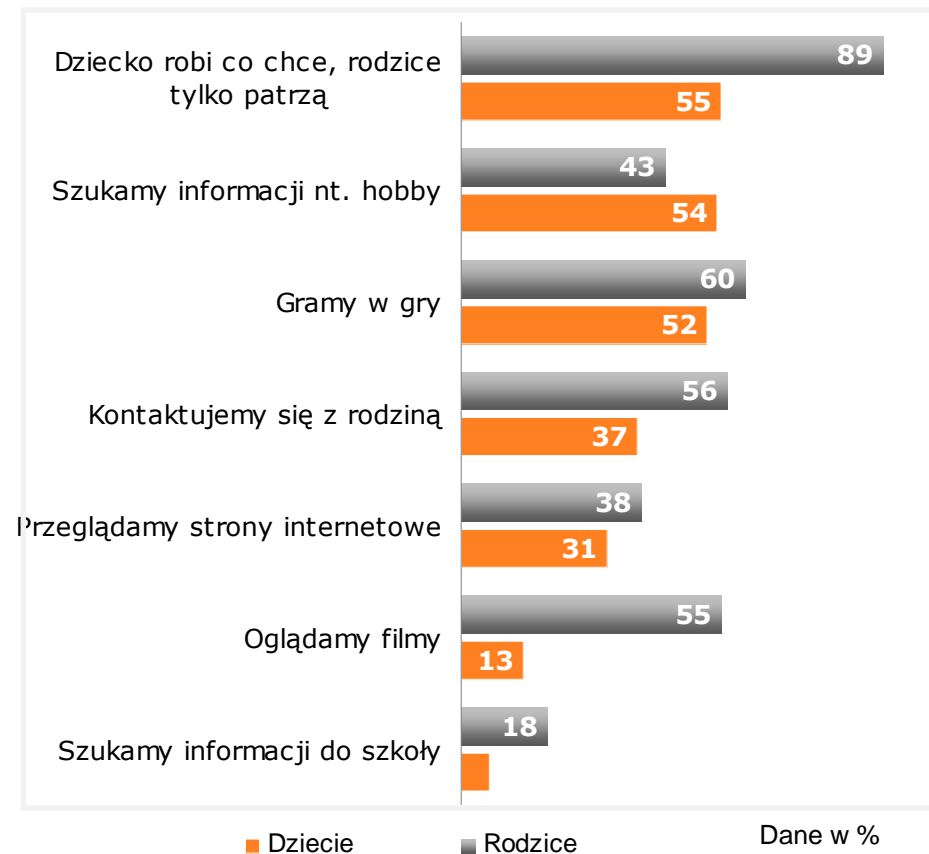
P15a. Czy zdarza się Panu(i) towarzyszyć dziecku podczas korzystania z internetu? (N=501)

25 % zawsze towarzyszy dziecku podczas korzystanie z Internetu

P14. Jeśli zdarza Ci się korzystać z Internetu wspólnie z rodzicami, co robisz razem z nimi w internecie? (N=328)

P15b. Co robi Pan(i) wspólnie z dzieckiem w internecie? (N=472)

Zdecydowana większość rodziców (95%) deklaruje, że zdarza im się towarzyszyć dziecku podczas korzystania z internetu. Wśród dzieci odsetek ten jest o 29 pp. niższy.

Korzystanie z internetu - podsumowanie

Podsumowanie

- Gdy spojrzemy na deklaracje dzieci i rodziców odnośnie tego, co najmłodszy robią w internecie to dostrzegamy potwierdzenie hipotez z badania jakościowego: dzieci korzystają głównie z funkcji, które zapewniają im stały kontakt ze znajomymi i dobrą zabawę.
- Rodzice uważają, że ich dzieci korzystają z internetu także, aby szukać informacji i poszerzać wiedzę – wchodzi na portale z wiedzą naukową oraz portale tematyczne. Dzieci natomiast deklarują takie użycie stosunkowo rzadko.
- Poza domem, dzieci najczęściej korzystają z internetu w szkole i u znajomych. Istnieje duża dysproporcja między deklaracjami dzieci o korzystaniu z internetu u znajomych a świadomością rodziców w tym zakresie.
- Jeżeli chodzi o wykorzystywane przez dzieci urządzenia to dominuje komputer, z którego dzieci korzystają w domu, w szkole i u znajomych. Ponad połowa badanych dzieci w wieku 10-15 lat posiada smartfon lub tablet z dostępem do internetu, ale używają go najczęściej w domu, rzadziej w szkole, u znajomych czy na ulicy.
- Wskazania rodziców i dzieci dotyczące czasu korzystania z sieci przez najmłodszych są zgodne.
- Duże rozbieżności zachodzą pomiędzy deklaracjami dzieci i rodziców odnośnie wspólnego korzystania z internetu z rodzicami – dzieci znacznie rzadziej wskazują, że robią to wspólnie z dorosłymi niż rodzice.

Porównanie z 2008

- W opinii rodziców dzieci korzystają z sieci nieco dłużej niż w 2008
- Zmieniły się sposób korzystania z sieci: więcej rodziców deklaruje, że ich dzieci korzystają z: serwisów społecznościowych (rozwój i popularyzacja Facebooka) i gier online (rozwój MMORPG). Pojawiła się kategoria stron z filmami online, nieobecna w 2008 roku. Spadł odsetek dzieci korzystających z komunikatorów (wg deklaracji rodziców).

3

Wiedza i opinie o zagrożeniach

Badanie zrealizowane przez TNS na zlecenie Orange Polska we współpracy z Fundacją Orange i Fundacją Dzieci Niczyje

Dzieci obawiają się wirusów oraz braku internetu, zaś rodzice – niebezpiecznych treści oraz kontaktu dzieci z obcymi. Słabsze obawy dotyczą cyberprzemocy

Dzieci najbardziej boją się utraty dostępu do Internetu, co może wynikać z konieczności ciągłego bycia online. Rodzice bardziej zwracają uwagę na to, jak świat zewnętrzny za pomocą Internetu może zaszkodzić ich dzieciom (niebezpieczne treści, obcy, przemoc)

Dzieci

P16. Czego najbardziej boisz się w związku z korzystaniem z internetu? (N=500)

Rodzice dzieci korzystających z Internetu

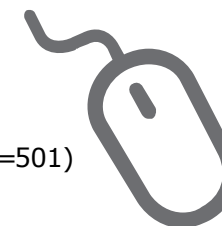
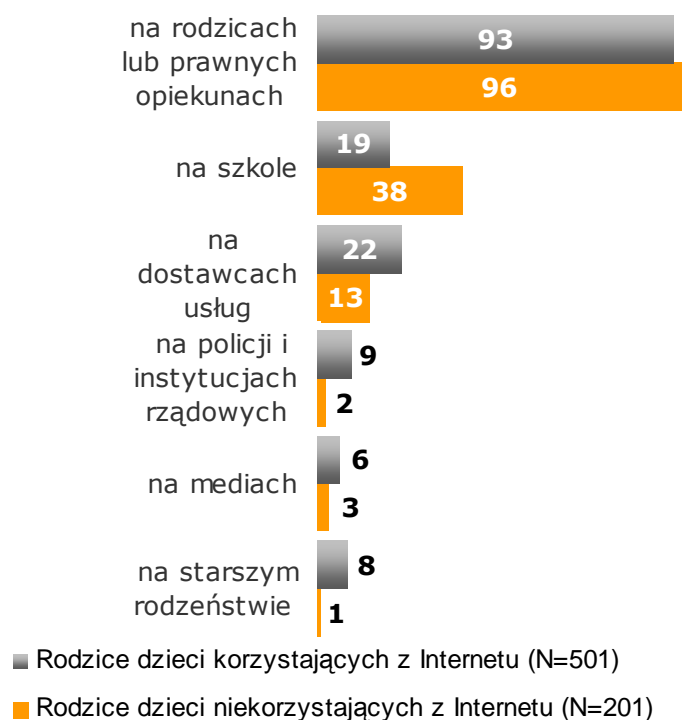
P6. Które z wymienionych zjawisk lub zachowań uważa Pan(i) za najpoważniejsze zagrożenia dla młodych internautów? (N=501)

Rodzice są zdania, że odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci w internecie spoczywa właśnie na nich.

Rodzice dzieci, które nie korzystają z internetu zdecydowanie częściej twierdzą, że również szkoła jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo dzieci w sieci. Może to być związane z faktem, że w odczuciu tych rodziców, ich dzieci dużo częściej korzystają z sieci w szkole

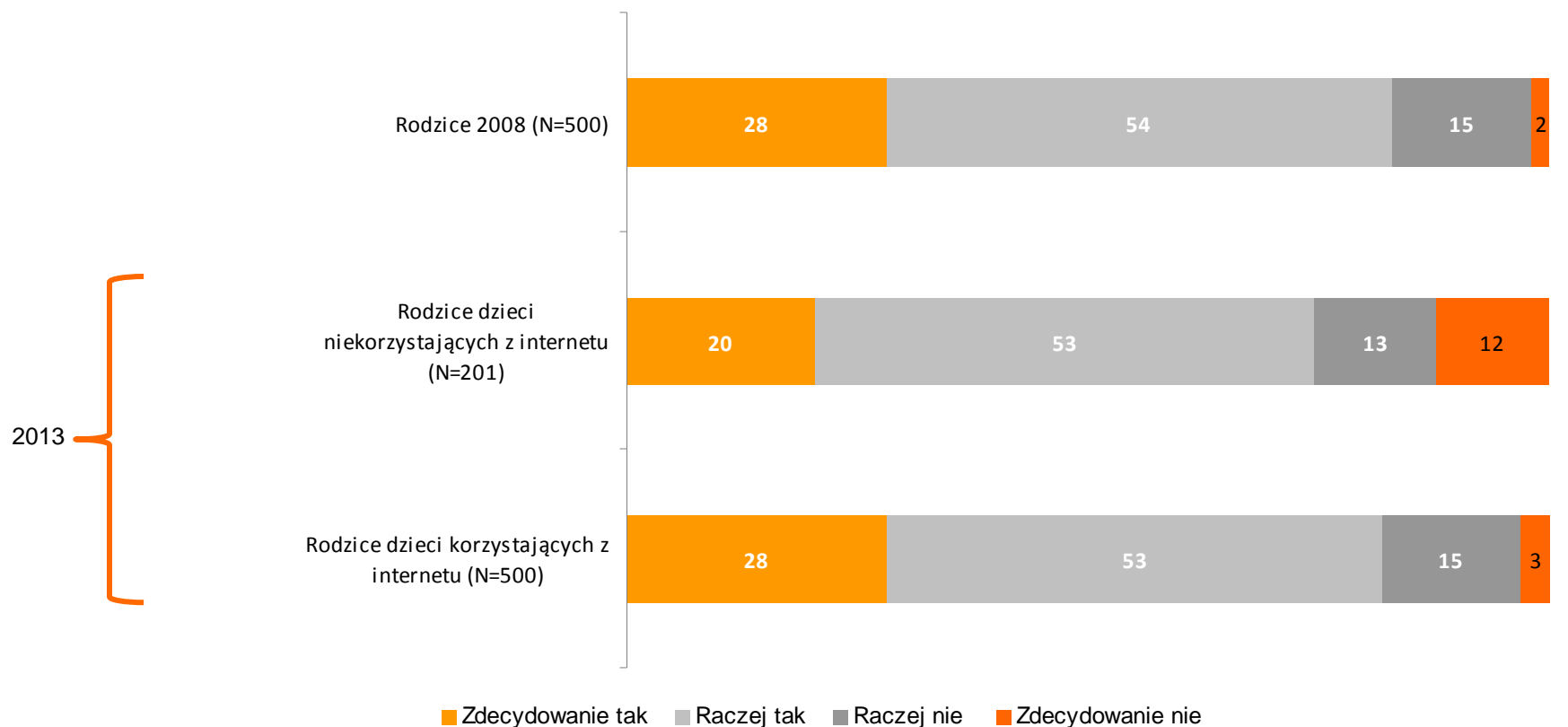
P7. Jak Pan(i) sądzi, na kim głównie spoczywa odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci w Internecie?

Dane w %

Większość rodziców, niezależnie czy ich dzieci korzystają z internetu w domu czy nie, jest przekonana, że ma odpowiednią wiedzę o zagrożeniach związanych z internetem

P8. Czy uważa Pan(i), że posiada odpowiednią wiedzę o niebezpieczeństwach, na które narażone są dzieci w internecie?

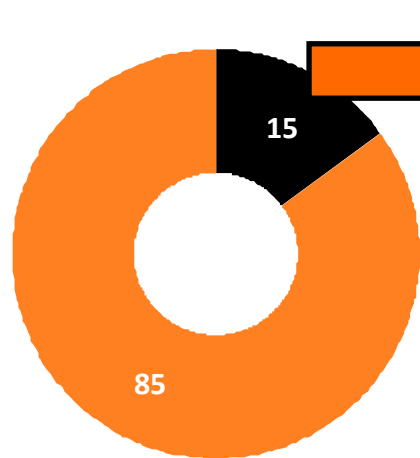

Dane w %

Co szóstemu (15%) dziecku zdarzyło się przeglądać zabronione przez rodziców treści. Trzy czwarte z nich deklarowało, że trafiło na nie przypadkiem.

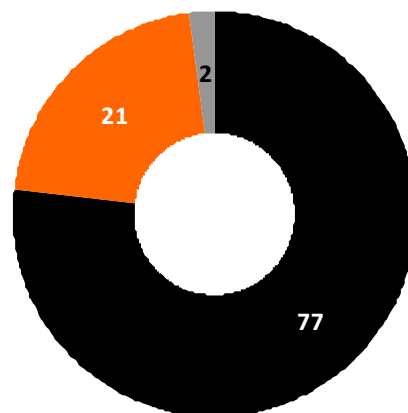
Dzieci

P23. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek oglądać w Internecie strony / treści, których nie pozwalają Ci oglądać rodzice? (N=500)

■ Tak ■ Nie

P24. Jeżeli tak, czy trafiłaś/eś na nie przypadkiem, czy szukałaś/aś ich samodzielnie? (N=73)

■ Przypadkiem ■ Szukałem samodzielnie ■ Nie wiem

P25. A jakie to były strony / treści? (N=73)

Dane w %

Co piąte (22%) dziecko, które przeglądało zabronione treści przyznało, że była to pornografia. Co szóste odpowiedziało ogólnie, że to strony dla dorosłych. Największa grupa (50%) nie pamiętała jakie to były strony.

4 Profilaktyka zagrożeń

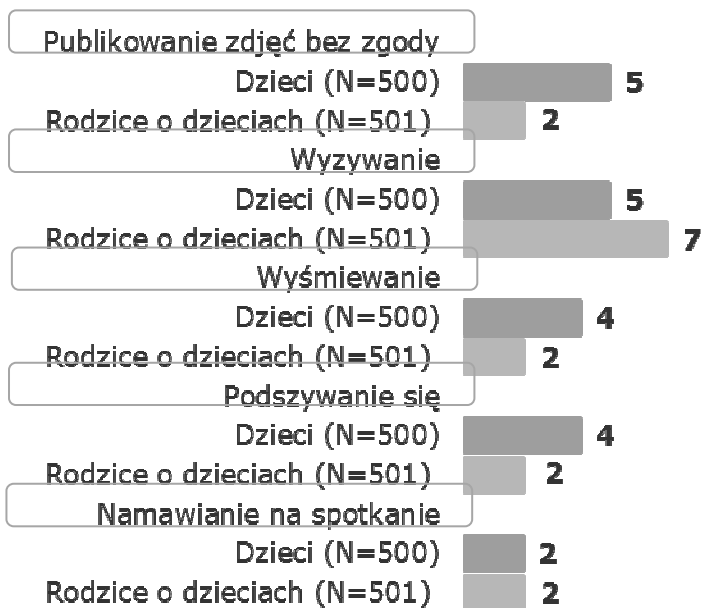
Zdecydowana większość badanych dzieci nie spotkała się w ostatnim roku z żadną sytuacją bezpośredniego zagrożenia w internecie

Dzieci i Rodzice dzieci korzystających z internetu

Dzieci

P17b-P21b. Czy w ciągu ostatniego roku zdarzyła Ci się w Internecie któraś z poniższych sytuacji?

P16. Czy w ciągu ostatniego roku Twojemu dziecku zdarzyła się któraś z poniższych sytuacji podczas korzystania z internetu?

P22. Do kogo w pierwszej kolejności zwrócił(a)byś się o pomoc, gdyby spotkało Cię coś przykrego w internecie? (N=500)

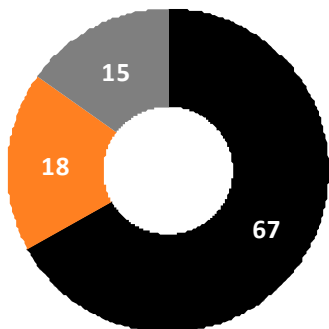
Dane w %

Rodzice rzadziej deklarują, że ich dziecko spotkała któraś z przykrych sytuacji. Wyjątkiem jest wyzywanie/używanie wulgarnego języka – 8% rodziców stwierdziło, że ich dzieci spotkało to w przeciągu ostatniego roku. Młodzi respondenci deklarują, że w razie przykrego zdarzenia w internecie, w pierwszej kolejności zwróciliby się do rodziców.

Dwie trzecie dzieci i więcej niż dziewięciu na dziesięciu rodziców twierdzi, że rozmawiało o zagrożeniach związanych z siecią

Dzieci

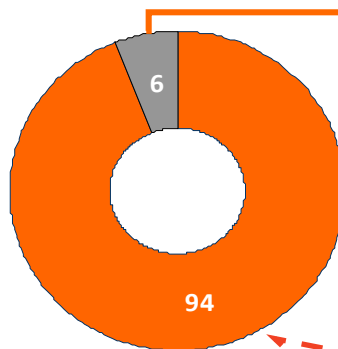
P8. Czy Twoi rodzice rozmawiali z Tobą kiedykolwiek o niebezpieczeństwach związanych z korzystaniem z internetu? (N=500)

■ Tak ■ Nie ■ Nie pamiętam

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P10. Czy rozmawiał(a) Pan(i) kiedykolwiek ze swoim dzieckiem o zagrożeniach związanych z korzystaniem z internetu? (N=501)

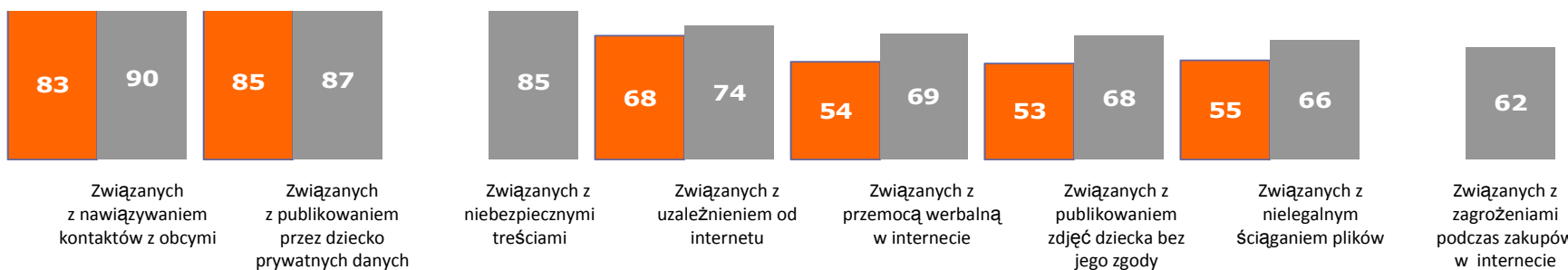
■ Tak ■ Nie

Powody nieprzeprowadzenie rozmowy o zagrożeniach związanych z internetem to przede wszystkim poczucie, że dziecko już wie jakie są zagrożenia oraz poczucie, że internet nie stanowi zagrożenia.

Dane w %

P11. O jakich zagrożeniach związanych z korzystaniem z internetu rozmawiał(a) Pan(i) ze swoim dzieckiem? (N=473)

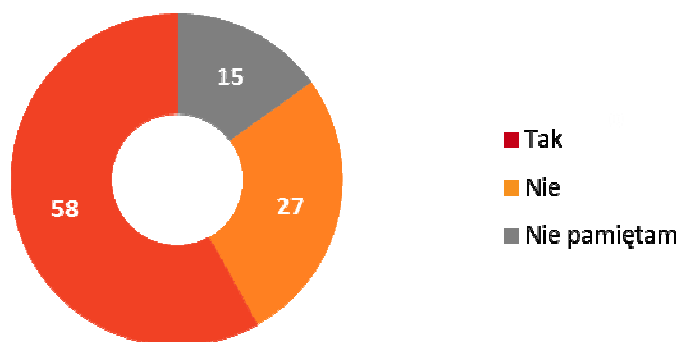
■ Rodzice 2008 ■ Rodzice 2013

Ponad połowa badanych dzieci miała zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w sieci. Wśród dzieci, które nie miały takich zajęć jedna czwarta uważa, że posiada już odpowiednią wiedzę jeśli chodzi o bezpieczeństwo w sieci

Dzieci

P9a. A czy miałeś/aś w ciągu ostatniego roku szkolnego zajęcia w szkole dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu? (N=500)

P9c. Czego chciałbyś / chciałybyś dowiedzieć się z takich zajęć? Jakich informacji brakowało? (N=137)

P9b. Co to były za zajęcia? O czym rozmawialiście? (N=290)

Dane w %

Kto i kiedy porusza temat bezpieczeństwa w sieci ...

Rodzice

- **Sami rodzice**
 - Rozmawiają sporadycznie - przy okazji ogólnych rozmów na temat bezpieczeństwa.
 - Zawsze, gdy w najbliższym otoczeniu zdarzy się „coś” niebezpiecznego.
- **Szkoła**
 - Na początku roku szkolnego na lekcji wychowawczej.

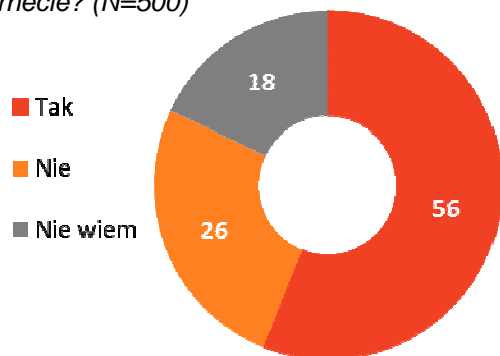
Dzieci

- **Sami rodzice**
 - Zdaniem starszych dzieci, rodzice często są bardziej naiwni w sieci niż oni sami.
- **Szkoła**
 - Co roku te same pogadanki, na te same tematy tylko w innej konfiguracji, prezentowane przez inne osoby.

Ponad połowa dzieci wskazuje, że rodzice kontrolują ich aktywność w sieci. Wśród rodziców kontrolę nad działaniami najmłodszych w internecie deklarują prawie wszyscy.

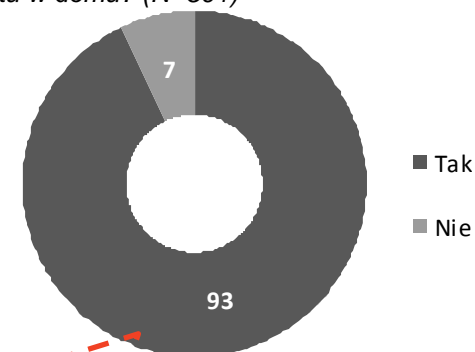
Dzieci

P10a. Czy Twoi rodzice kontrolują w jakiś sposób to, co robisz w internecie? (N=500)

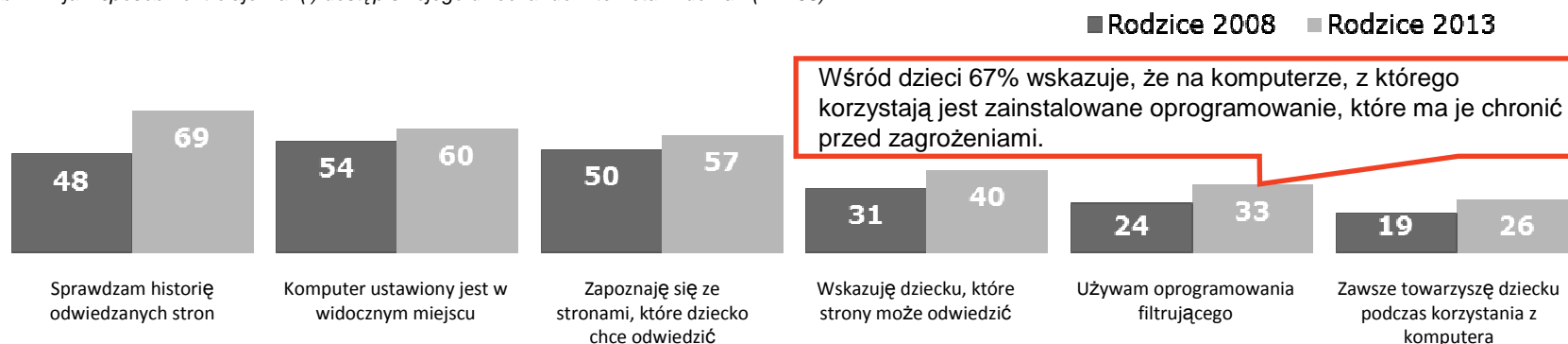

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P13a. Czy kontroluje Pan(i) w jakiś sposób dostęp swojego dziecka do internetu w domu? (N=501)

P13b. A w jaki sposób kontroluje Pan(i) dostęp swojego dziecka do Internetu w domu? (N=465)

Wśród dzieci 67% wskazuje, że na komputerze, z którego korzystają jest zainstalowane oprogramowanie, które ma je chronić przed zagrożeniami.

Dane w %

Kontrola rodzicielska czyli jak rodzice starają się kontrolować aktywność dzieci w internecie

Rodzice użytkowników internetu

- kontrola poprzez ograniczone zaufanie – „*pozwalam korzystać, ale chodzę i patrzę, zaglądam przez ramię, co robi jak siedzi przy komputerze*”
- brak konkretnych zabezpieczeń (oprogramowania, blokad itp.) na domowych narzędziach umożliwiających korzystanie z Internetu

Rodzice nie użytkowników internetu

- brak Internetu w domu
- korzystanie z Internetu pod nadzorem dorosłych – ograniczanie czasowe dostępu
- ochrona rodzicielska - program blokujący niepożądane strony

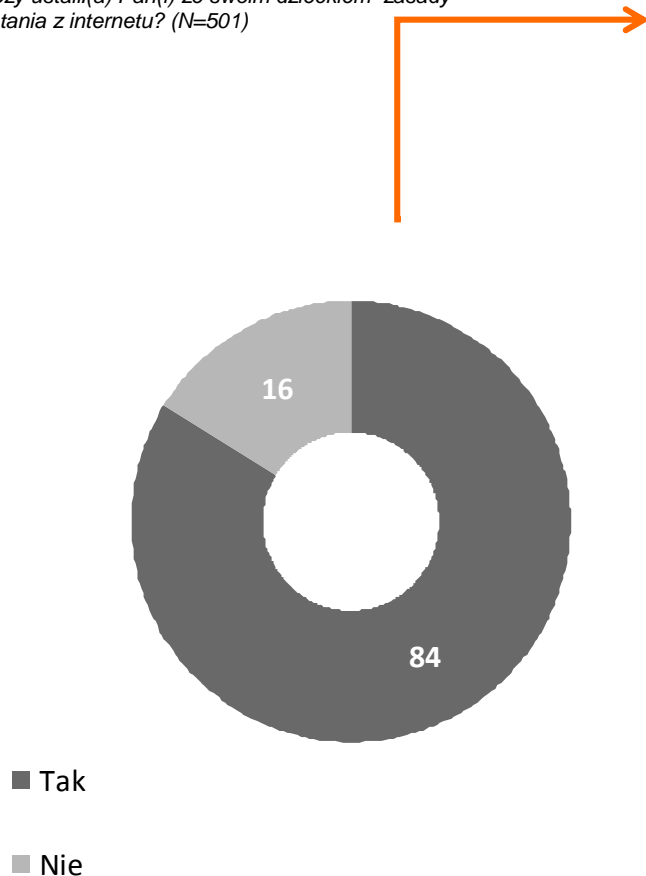
Dzieci

- w domu nie ma zabezpieczeń / blokad na Internet
- kontrola ogranicza się głównie do zaglądania zza pleców na ekran monitora, ale „*ja mam zawsze otwarte dwie strony i jak mama wchodzi to zmieniam szybko*”

Zdecydowana większość rodziców twierdzi, że ustaliła z dzieckiem zasady korzystania z internetu

Rodzice dzieci korzystających z internetu

P14. Czy ustalił(a) Pan(i) ze swoim dzieckiem zasady korzystania z internetu? (N=501)

Rodzice najczęściej deklarowali ustalenie limitu czasowego korzystania z sieci (84%), a także stworzenie listy stron, które dziecko może odwiedzać (70%). Ponad trzy czwarte regulowało zasady kontaktu z obcymi Internautami (68%). Ponad połowa rozmawiała o tym jak zachować się w sytuacji zagrożenia (55%).

P14b. A jakie zasady korzystania z internetu ustalił(a) Pan(i) ze swoim dzieckiem? (N=423)

5 Podsumowanie

Podsumowanie 1/2

W większości wymiarów obserwujemy rozbieżności pomiędzy deklaracjami rodziców a deklaracjami dzieci w zakresie czasu i sposobu korzystania z sieci:

- Dzieci deklarują dłuższe korzystanie z internetu w porównaniu z percepcją rodziców. Niezgodność występuje też na poziomie miejsc – dzieci częściej korzystają z internetu poza domem, niż sądzą rodzice
- Rodzice częściej wskazują, że dzieci korzystają z internetu aby zdobywać wiedzę (portale z wiedzą naukową, tematyczne) niż ma to miejsce w deklaracjach dzieci.
- Rodzice deklarują większe zaangażowanie – częściej niż dzieci wskazują, że wspólnie korzystają z internetu oraz że rozmawiali z dziećmi o bezpieczeństwie w sieci. Rozdźwięk widać także na poziomie deklaracji o kontroli poczynań najmłodszych w sieci. Prawie wszyscy rodzice deklarują, że kontrolują to, co robią ich dzieci w internecie, zaś wśród dzieci na kontrolę rodzicielską wskazują dwie trzecie.

Dzieci i rodzice mają odmienne spojrzenie na zagrożenia czyhające w internecie – dzieci boją się utraty łączności z internetem oraz cyberprzemocy, a największe obawy rodziców dotyczą niebezpiecznych treści oraz nawiązywania kontaktów z obcymi.

Zarówno dzieci, jak i rodzice dostrzegają przewagę młodszych w zakresie umiejętności korzystania z komputera i internetu. Poczucie większej wiedzy jak obsługiwać komputer i internet jest zdecydowanie silniejsze w starszej grupie dzieci (13-15 lat), niż wśród najmłodszych badanych (10-12 lat).

Podsumowanie 2/2

W porównaniu do roku 2008 obserwujemy pewne zmiany w zakresie opinii rodziców o tym, jak ich dzieci korzystają z sieci. Część zmian jest zapewne pochodną tego, jak w tych latach zmieniał się internet, a wraz z nim sposobom korzystania z dostępu do sieci.

- W porównaniu z poprzednim badaniem obserwujemy obniżenie się granicy wieku pierwszego samodzielnego kontaktu z siecią oraz wydłużenie się czasu poświęcanego na surfowanie w internecie.
- Zmienił się sposób korzystania z sieci: więcej rodziców deklaruje, że ich dzieci korzystają z serwisów społecznościowych (rozwój i popularyzacja Facebooka) i gier online (rozwój MMORPG). Pojawiła się kategoria stron z filmami online, nieobecna w 2008 roku. Spadł odsetek dzieci korzystających z komunikatorów (według deklaracji rodziców).
- Rodzice lepiej oceniają swoje umiejętności korzystania z Internetu w porównaniu do dzieci niż w 2008 roku.

Zmiany dotyczą także obszaru percepcji i prewencji zagrożeń czyhających na dzieci w Internecie.

- W 2008 rodzice bardziej obawiali się publikowania prywatnych danych, teraz zaś zwracają uwagę raczej na takie ryzyka związane z uzależnieniem od internetu, cyberprzemocą czy z zakupami w sieci.
- W ciągu ostatnich pięciu lat zmniejszyła się rola dostawcy usług internetowych oraz mediów jako podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci w sieci.
- Więcej rodziców niż w 2008 roku deklaruje, że kiedykolwiek rozmawiało z dziećmi o zagrożeniach w Internecie. Tematy rozmów też uległy zmianie – dotyczą tych kwestii, które są postrzegane jako największe zagrożenie.
- Proporcja rodziców deklarujących kontrolę działań dzieci w Internecie oraz ustalenie reguł korzystania z internetu jest stabilna w porównaniu do 2008, jednakże w ramach obecnego badania wyłania się większa intensywność kontroli. Rodzice, którzy kontrolują poczynania swoich dzieci w internecie, wykorzystują więcej sposobów, pojawia się także więcej reguł korzystania z sieci.

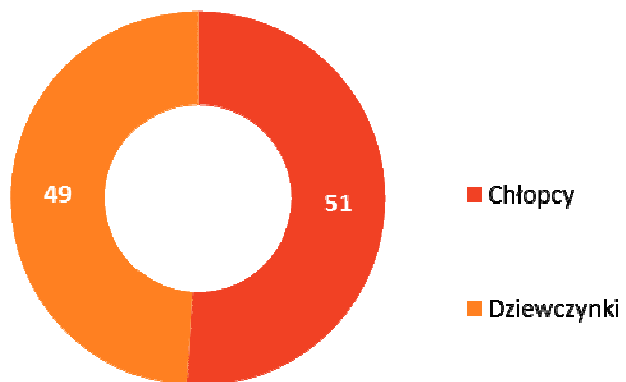
6 Aneks: Dane demograficzne

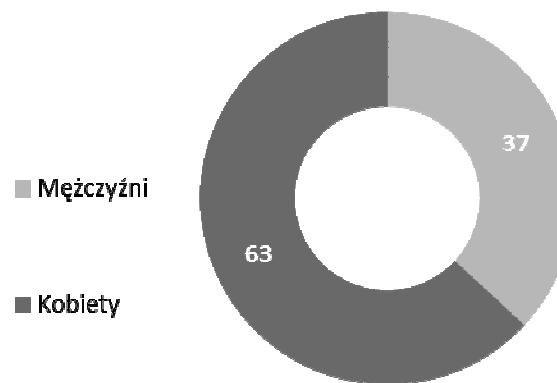
Informacje o respondentach

Dzieci

M1. Płeć

Rodzice

Dane w %

Dzieci i Rodzice

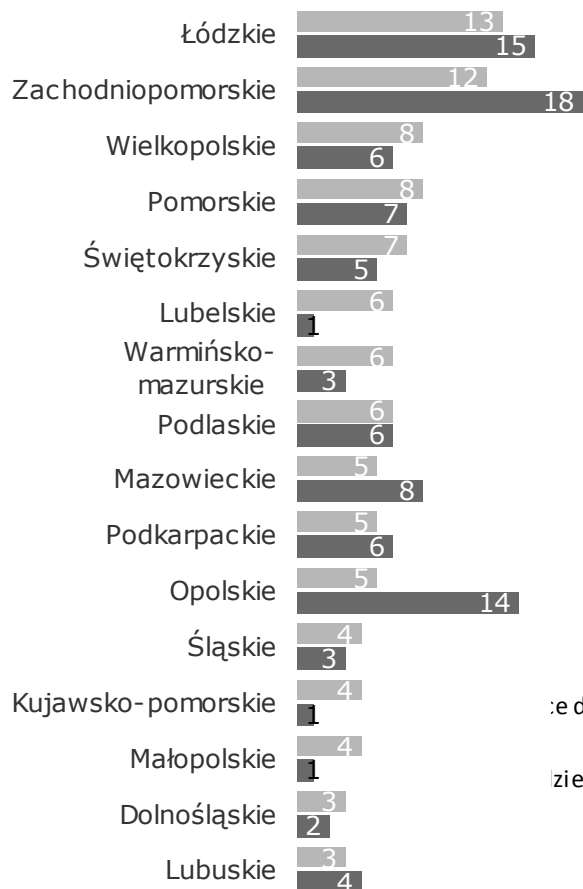
M2. Wiek

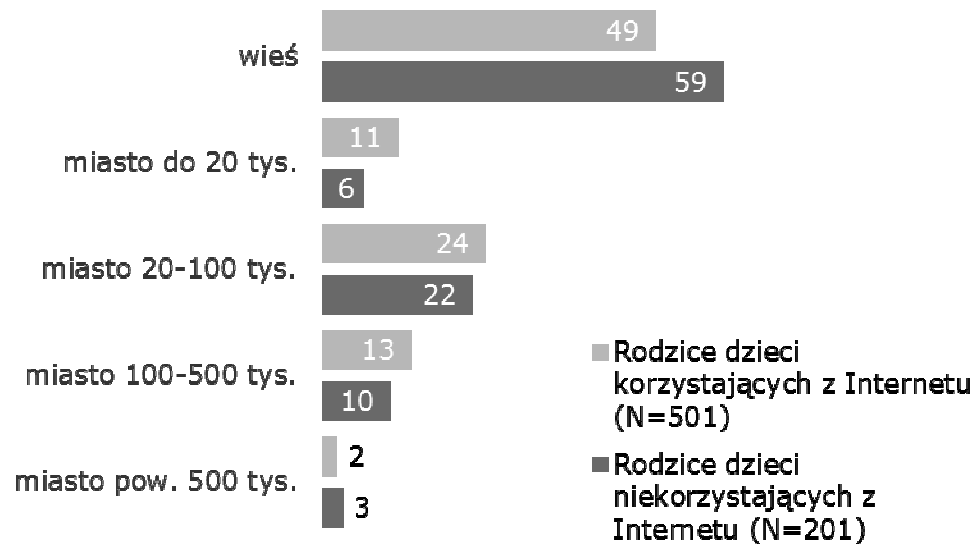
Informacje o respondentach

Rodzice

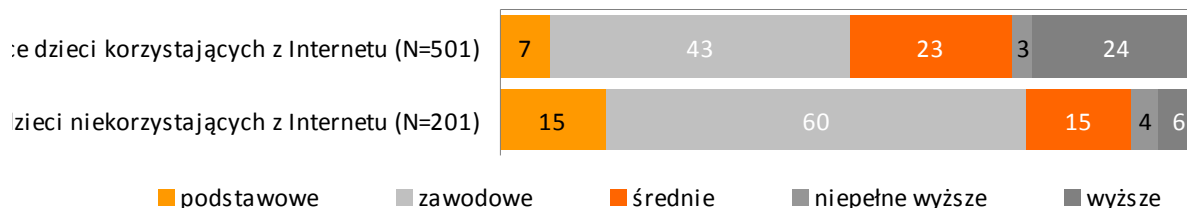
S7. Czy województwo, w której Pan(i) mieszka, to:

S8. Czy miejscowość, w której Pan(i) mieszka, to:

M3. Wykształcenie

Dane w %